

DAVID FARELL / MARTA PREVOSTI

Proposta d'intervenció a l'antiga via de Parpers

Aproximació als sectors / trams
conservats

(...)

«**E**ls millors alçats topogràfics que hem trobat sobre l'antiga via de Parpers es deuen a la Secció Arqueològica del Museu Municipal de Mataró (SAMM), escala 1:1000, i al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, escala 1:2500.¹

El primer que vàrem aconseguir fou el de la SAMM, que està numerat del 0 al 54, des del punt més alt al més baix, i ens serveix per descriure el traçat a partir d'aquesta numeració. Iniciem, doncs, la descripció de la via pel punt numèric 54, a la cota més baixa, que està tocant els corrals de can Navas.

Tram 1. Dels núms. 54 al 44, és a dir, des dels corrals fins a un xic més amunt de la pedrera²

En aquest primer tram s'observa, molt ben conservat, el mur inferior de contenció de la via, fet a base de grans blocs de pedra gra-

nítica, amb pedres més petites de falca. Tot plegat està molt ben lligat amb morter de calç i sorra, que és especialment abundant en la part alta del mur i està més perdut en la part inferior. La cara vista és ben recta. La part alta presenta un acabat ben horitzontal molt ben conservat. La presència de morter més abundós fa pensar que l'esmentada part alta del mur podria haver estat refeta, amb idèntica factura que la part baixa. L'alçada del mur oscil·la entre els 2,5 i 1 m si bé cal tenir en compte que les parts inferiors estan molt tapades de vegetació. No s'hi conserven guarda-rodos. L'interior del camí –l'espai de circulació de l'antiga via– ha baixat molt el seu nivell a causa de l'erosió de les aigües torrencials, i s'ha convertit en un veritable camí fondal.

Aquest tram 1 està interromput en dos punts per dos camins i conserva prou bé les parets de contenció laterals.

(...)

Tram 2. Entre els núms. 43 i 31

Davant el núm. 42 la cara

interna de la paret inferior està molt ben conservada i és visible, fins i tot el desguàs, marcat amb una "x" en el mapa. Les parets laterals es conserven a ambdues bandes. A la zona del desguàs, creix un pi sobre el mur que hi ha provocat una gran esquerda i que acabarà malmetent-lo. Caldria treure'l i restaurar el mur.

Davant el núm. 41 s'observa un desguàs en el mur superior.

Davant el núm. 43, hi ha un tram llarg de mur inferior rectilini. A l'inici hi ha una mena d'afegit de mur, construït a la cara interna, del qual es desconeix la funció.

Davant del núm. 39 s'observa un altre desguàs, que circula esbiaixat respecte de la secció de la via.

Davant del núm. 37, hi ha la zona dels tres contraforts per la banda externa del mur inferior. Es tracta d'una zona molt bona per recuperar, restaurar i explicar com funcionava la via. Es veu bé a quin nivell es circulava, com es drenava el camí i com es van construir els murs.

Entre els núms. 35 i 36, un camí, encara en ús, talla la via.

1. Agraïm a Joan Bonamusa i Roure, a Margarida Genera i al Servei d'Arqueologia tota la informació facilitada. La inspecció de la via de Parpers fou realitzada pels autors l'any 1998.

2. Segons Francesc Lladó, veí d'Argentona, a inicis dels anys 80 es destruï un tram de via romana que continuava més enllà dels corrals de can Navas.

Llibreria i Papereria

CASABELLA

SERVIEMPRESA
GRUP DE SUMINISTRADORS DE EMPRESA

Puig i Cadafalch, 10 - Tel. 93 797 10 63
08310 ARGENTONA

FORN DE PA I PASTISSERIA

Marti

Davant del núm. 35 es conserva un desguàs, tant en el mur superior com a l'inferior.

Davant del núm. 31 resta encara el desguàs a la paret superior.

Tram 3. Del núm. 30 al 25

Es tracta de la zona del pont, d'una importància excepcional, tant pel bon estat de conservació com pel fet de ser l'obra d'enginyeria més elaborada del traçat. Fou restaurat cap al segle XVI, si bé la factura romana sembla ben clara a la base.

A sobre del pont es podria intervenir per aconseguir trobar la calçada original o, en tot cas, aquest seria un bon tram per restaurar i museografiar mínimament amb vista als visitants.

Tram 4. Del núm. 23 al 7

Aquest és el tram més llarg i amb més metres de paret conservats rectiliniament. Especialment del 22 al 19, amb tot un seguit de contraforts en el mur inferior. Comprèn una llarga sèrie de guarda-rodes en el mur inferior, entre els núms. 10 i 7 i, a més, uns 4 desguassos vistos a ambdós costats de la via.

Tram 5. Del núm. 3 a l'1

Tram final (o inicial si es comença des de la carretera C-1415, Km 10) del traçat que es conserva destapat. La via queda

interrompuda en un sector on es fa patent la destrucció pels nombrosos blocs disseminats. És un sector força forestal i això en dificulta la prospecció. En tot cas, conserva el pany de paret inferior, amb un desguàs vist, i és un petit tram que, a l'hora de recuperar i adequar, caldria que fos en qualitat d'acollida-sortida dels visitants.

No volem acabar sense proposar que la via de Parpers sigui intervinguda abans que no perdem més metres de vestigi. Han passat força anys d'ençà les intervencions del Museu de Mataró i de la documentació del traçat per a la Carta Arqueològica, i tots ells sense una implicació decidida de cap de les administracions directament responsables. Mentrestant, les extraccions de sauló i la natural erosió de la torrentera han malmès encara més les restes. Només darrerament, l'Ajuntament d'Argentona –concretament la seva Regidoria de medi ambient– tempteja la possibilitat d'un projecte d'intervenció.

Una intervenció que hauria d'estar dirigida, d'una banda, a esbrinar més dades crono-arqueològiques (la data de construcció,

Fotografia:

Jordi Teixidó Nonell

les reutilitzacions, els materials associats, etc.) i, de l'altra, a conservar aquest magnífic vestigi. Proposem una actuació inicial de neteja i de restauració/consolidació preventiva. Una altra, a continuació, que recuperi els principals trams i elements conservats, assenyalats en aquest treball. I finalment, la incorporació d'una museografia ben discreta, de l'estil dels petits faristols col·locats a la via de Capsacosta (entre el Ripollès i la Garrotxa), per tal de donar a conèixer a tots els públics interessats aquest camí tant antic i valuós".

La intervenció hauria d'estar dirigida, d'una banda, a esbrinar més dades crono-arqueològiques i, de l'altra, a conservar aquest magnífic vestigi

CENTRE ÒPTIC
ARGENTONA

Carrer Gran, 108
Tel. 93 797 16 50
ARGENTONA

MARIA assessora tècnico-fiscal
assegurances - gestions

C/ Les Parres, 6-8 - Tel. i Fax 93 797 02 06
ARGENTONA